

Nepodpisani se dopisi ne šalju. Pripremljena se pisma tiskaju po 5 vrstički svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 nč. za svaki redak više 5 nč. ili u slučaju opetovanja na pogodbe sa upravom. Novci se šalju poštarom naputnicom (sežno postale) sa administracijom "Naše Sloge". Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slugom rasta malo stvari, a nesloga sve pokvari". Nar. Pos.

Izlazi svakog četvrtka za cijenu arku.

Dopisi se ne vraćaju ako se i ne tiskaju.

Kobilježovani listovi se neprimaju. Predplatnici političarima stoji 3 fer., za seljake 2 fer. na godinu. Razmjerni fer. 2 1/2 i 3 za polgodine. Izvan carovine više poštarine.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaze se u Via Cavoura br. 25

Izjava

Hrvatskih i slovenskih zastupnika na carevinskom vieću.

Hrvatski i slovenski državni zastupnici stupajući u Hohenwartov klub izdali su na narodovu izjavu: Zastupnici slovenskoga i hrvatskoga naroda u državnom saboru, uzvičajući narodne koristi te obzirno na poteškoće, izvirajuće iz sadašnjega političkoga položaja, posavjetovali su se glede snajera i načina svoga postupanja, te su po stvarnom i temeljitom razpravljanju konačno dospjeli do jednoglasnih zaključaka, po kojih će uspnried uređiti svoje parlamentarno djelovanje. Jednoglasno i sa svih strana izjavila se je pri razgovoru zastupnika potreba, da se medju državnimi zastupnicima obijuh naroda ustanovi i obradi tjezna svezu, kojoj bude cilj, da se skupa posavjetuju i razpravljaju sva važnija politička pitanja, tičuća se obih bratskih naroda, sjediniti se u potrebni koraci, te medju sobom dogovarati se o sredstvima i načinima, a kojima bi se stvoreni zaključci dali oživotvoriti.

Ob obliku spomenute svezu bila je obzirna i svestrana rasprava. Razpravljalo se je pitanje, ne bi li kazalo, da se zastupnici dalmatinski, istarsko-hrvatski i slovenski sdrže u posebnu samostalnu skupinu, koju bi okrstili "slovensko-hrvatski klub". Priznavalo se je, da bi ova svezu postrema godila vrhuć narodnoj želji, koji po svojoj pravici u tjeznom približavanju obih srodnih naroda vidi poročanstvo našega obstanka i nespreka. Jer u sadašnjih prilika nije ni misliti na ostvarenje slovenskoga kluba, a ima mnogo razloga, radi kojih ide svakako predoat samostalnom slovensko-hrvatskomu klubu pred svakom drugom svezom, koja obseže parlamentarne zastupnike slovenskoga i hrvatskoga naroda. Usljed toga stavio je pri razgovoru jedan od zastupnika predlog, da se ustanovi za postignuće zakonitih prava slovenskoga i hrvatskoga naroda takov klub, a predlog njegov podupri su neki od drugova.

Ali naravno je, da zastupnici, za svoje korake odgovorni svojem narodu i svojoj savjesti, nisu mogli a nisu ni smjeli preuzeti takve okolnosti, koje se opiru praktičnom izvršenju tih prava. Prevladalo je

uspokojnjenje, da bi u sadašnjih prilikah ustanovljenje samostalne skupine više škodilo nego koristilo. Govorilo se je, da bi ova osnova samo posvjetele moć njemačke ljevice, da si pristuje vladu u našoj državnoj polovici, jer proti velikom klubu ljevice, brojećemo 109 članova i proti velikoj narodnoj skupini Poljaka razdobljena bi bila ostala desnica na malobrojne usljed toga na malouplivne frakcije.

U trenutku kada je sve zavijano od toga, da se stane na put vladohlepni njemačkim ljevicarom, poslanici slovenski i hrvatski nisu htjeli, da bi oni sami uništili bogotvorni upliv kojega izmaddo u velikom klubu, u kojem su sdručene razne narodne i političke skupine pravašne državne saborske većine. A posebna svojima težnjama teško da bi koristili, kad bi se sdručili u svoj poseban klub. Samostalnakov klub mogao bi brojiti najviše 20 do 22 glasa, a teško bi očitio svoju malobrojnost kod pravašnih izbora u odsjeka. Ako pristupe naši poslanici jednom između velikih klubova koji si, kako je poznato, medju sobom razdielje mjesta u odsjeku, posve je naravno, da se za svaki odsjek takođerj u njima odkaže primjeran broj članova.

Kada ih nebi bilo u tako mnogobrojnoj skupini, morali bi upravo prosječiti oko velikih frakcija, da im se u ovom ili onom odsjeku pokloni mali prostorčić. I ako se obzir uzme na riešenje naših narodnih težnja, na ostvarenje narodne jednakopravnosti, suditi je, da se biće već dalo postići, ako se slovenski i hrvatski zastupnici priključe velikom klubu, koji im po svojim, jasno izraženim načelima i po svojoj sastavi nudja "sjegarnost", da će lojalno podupirati njihove opravdane vjerske, narodne i gospodarske zahtjeve.

Političar treba uplivnih saveznika, ako hoće, da prodre sa svojimi nazori: usljed toga jasno je, da bud u zakonodavnom, bud u upravnom obziru koristitiji je pristup u jednu između narodnih velikih skupina, nego biti osamljen u razmjerno malobrojnom slovensko-hrvatskom klubu. Uvažujući ovo znamenite razloge, zaključili su zastupnici vaši, da pristupe novu ustanovljenom "klubu konservativaca" u kojem su i onako sdručeni naši prijatelji saveznici: njemački konzervativci, češki veliki posjed i autonomisti bukovinski. Tomu, velikom većinom stvorenom zaključku

pridružili su se takođerj i oni zastupnici, koji su prije predlagali i zgovarali, da se ustanovi samostalni slovensko-hrvatski klub.

Vaši zastupnici stupite takođerj u "klub konservativaca". Tada stupivši u tu veliku skupinu ustanovili su svoju tjeznu organiziranu svezu i oni će je održati, vrko medju sobom sjedinjeni i dobro pripravljeni u temeljitom prijateljskom razmatranju naših političkih pitanja oni će zastupati naše narodne koristi u klubu konservativaca, te s njegovom pomoću i nadajući se, da im neće manjkati podpore od zastupnika svih drugih bratskih naroda; oni će braniti svoju narodnu stvar sa dostroćkom odlučnošću u parlamentu i protivu vladi. Oni su jasno naznačili svoj program i izjavu, koju su prije svoga pristupa predali klubu konservativaca.

Izjava glasi: "Zastupnici slovenskoga i hrvatskoga naroda u državnom saboru izjavljaju, da pristupaju klubu konservativaca pridružujući si najtjeznuju međusobnu svezu, tvrdo osvjedočeni:

da će se na krepko podupirati želje, koje smjeraju na to, da Hrvati i Slovenci dobiju svoju narodnu ravnopravnost.

dalje očekujući: da će se pri sastavljanju odsjeka takođerj obzirati i na slovenske i hrvatske zastupnike, koji pripadaju klubu konservativaca; da će njihovom izboru u odsjeku dati razmjerno zastupanje i dozvoliti im, da sami izaberu članove za odsjek, koji im u svakom slučaju pripadaju".

Klub je konservativaca primio tu izjavu, a naši zastupnici ravnati će se doajedno i uztrajno, po onih težnjah, iz kojih se je ta izjava rodila i pouzdano se obraćaju slovenskomu i hrvatskomu narodu, pozivajući jih, da svi podupiru njihove dobro promišljene namjere na korist domovini i uspjeh našoj budućnosti.

U Beču, 13. travnja 1891.

Naši prosvjedi (protesti).

(Nastavak).

Prvi prosvjed glasi: Vieško carevinsko vieće! Proti izboru jednog državnog zastupnika za izvanjski izbori kotar Poreč (politički kotari Poreč, Pula i Kopar), obavljenom dan 4. marca 1891. u Vodnjenu za politički kotar Pula, u Kopru i Poreču za istoimeno političke kotare, podastiru podpisanii sljedeći

Prosvjed.

I. Izborni čin u Kopru.

Za izvanjska posredu občinu Lazaret, koja je spojena sa mjestnom občinom grada Kopra, izabrano bijaše pet izbornika (fiducijera) medju kojima i dr. Madonizza — od kojih stasuju 4 u samom gradu Kopru, te skoprem posljednici u izvanjskih občinah, imali su pravo izbora samo u gradskom izborničtvu, nipošto pako u izvanjskih občinah, te usljed toga i na temelju jasne ustanove odsjeka 4. §. 17. izbornoga reda za državni sabor, nemogu biti birani za izbornike.

Iz izbornih spisa mora biti razvidno, jer odgovara istini, da su koli izbornik dr. Madonizza toli ostala tri spomenuta izbornika izvanjske obćine Kopra, dali svoje glasove kandidatu Tomažu Vergottini. Okolnost pako, što je izborna komisija, u Kopru spomenuta četvoricu bez prigovora k izboru pripadajućih materijalnu nevaljanost toga izbora, pušto nije dotična komisija, sastojuća od slovenske većine izbornika, držeci se ustanovah svoga djelokruga, proti istovjetnosti rečenih osoba ništa prigovoritivati, bivši si svjestan, da pripade samo ovoj visokoj kući — nipošto njoj — pravo odlučivati o povriedi zakona, počinjenoj od političke oblasti tim, što je izdala legitimaciju dru. Madonizii i trim drugim izbornikom, koji neimaju pravo izbora u ovom izbornom tieu.

Ova četiri zakonito nevaljana glasa mora se bez dvojbe od ukupnog broja (93) glasova, koji bijaše predani za dra. Tomaža Vergottini, odbiti; radi toga ima se smatrati, da je od svih u sva tri izborna mjesta za dra. Tomaža Vergottini predanih glasova i neobaziruć se na sva ostale povriede prava, o kojih će

PODLISTAK.

Beli na otoku Cresu.

Dok nije došao kao kapelan, onda kao upravitelj plovanije u Beli (Caisule) — hrvatska perjanica, pop Miho Mućina, koji je na žalost creskih talijanaca postao ondjo i župnikom, po Istri je za cijelo malo tako: znao, gdje je i što je Beli. Ja sam bio u tome mjestancu više puta. Malo je to mjesto na visokom bregu, koje mora nastupit otoku Krku, a vidi se iz Rieke i sa svakog višeg mjesta hrvatskog Primorja, te se može reći, da se Beli "bjeleli" poput galeba. Prednja Beli ne broji ni 800 duša, opej je to jedno od najstarijih mjesta na otoku croskom. Uzdje se našlo više rimskih novaca i napise, koje je već g. 1771. prbioć nezai Talijanac Alberto Fortis u djelen: "Saggio d'osservazioni sopra l'isola di Cherso ed Ossero". Moguće je, da su to mjesto nemešljili Rimljani. U srednjem vijeku bijaše Beli ogradjeno i utvrđeno mjesto. Sadašnja kuća vlastelina Nikole Petrisa bijaše od vjeka gospodski dvor, izpod kojega su ogromna preovodjena vrata, kojima se i sada ulazi u Beli sa strane kopna. Sadašnji gospodar našao je, pregradjujući kuću i napis od g. 1420. — kako ona se čini — ali: ga je onda uništio! U Belom je uvijek cvala hrvatska slogolica; tu se je našlo više glogolika

listina od XIV.—XVI. vieka. Glogolika službu božju opej je obnovio vriedni župnik Mućina. U crkvi pjeva sv puk, muzike i žensko; kadkada cijela crkva unisano, a kadkada muškarci sami, a ženske same. Svi seljaci znadu na pamet litanije, slav. veruju, svet itd.

Beljanke su lijepe žene; muškarci su srednjeg stasa ali vrlo krepki. Vidjao se podosta crnka. Oko Beloga ima plodne zemlje i krasnih šuma, osobito prema Glavini; ali što je bolje, pripada creski vlasteli: Petrisom, Mojsom, Zandom itd. Ja u gospoda jedini njegovatelji talijanćine u onih strana. Kako imadu Beljani malo svoje zemlje, dosta slabu živu, premda im zemlja avasim rodila. Radi toga se bavie mnogo i ribarstvom. Žita im ne urodi mnogo pa zato prodavaju po Krku voće (jabuke, kostanj, trešnje), vunu, sir i slane ribe, ili za te proizvode dobivaju u zabavu jedan, kukuruz itd. Najveći im je prihod od otoka; dobija štogod od drž. Vina i ulja neima za izvoz. Siromaniji ljudi žive u miravoj nadnici. Cesti neima ni traga, a putevi su vrlo loši, jer se Beljani i drugi otočani mogu pohvaliti, da se za njih ne brine ni obćina ni druge oblasti, izuzevši za — plaćanje. Visti govornici onako nikada ne nalaze. Pravih vozova i neima, jer ih nebi mogli vući po onih strmih ni volovi ni konji. Te su kao nekakvi koši sa dva kola te se strajni kraj vuče po zemlji. Konji su riedki, no će biti više mućica i oslića.

Beljani imadu lijep broj ladjica za ribarenje i većih ladja, kojima putuju na Krk i u Rieku, kamo voze drva i druge proizvode. Prednja je more Beljanom osobito vrela dobitka, opej neimaju nikakove lake te su prisiljeni, kada se vrate kući, povući svoje ladje na šal, jer bi ih mora razbilo. Beljani su, odkada je ovdje župnik gosp. Mućina, napisali dosta molba, da im država podigne mull; zauzeo se za tu stvar i dični dr. Vitezić u Beču i u Trstu, ali bez uspjeha. Do sada se samo mjerilo, a ništa učinilo! A treba znati, da bi se ovdje dala urediti luka s malim troškom, jer nije potreban nego lukobran.

Kako mjesto Beli spada pod grad Cres, gdje je cijelo zajedničko obćine, nisu se gospoda creska nikada starala oko svojih "vanjskih". Da nije bilo rodoljublja, bilo bi nestalo i pripomoć: beljske škole, jer obćina creska voli da ne bude nikakvih škola nego da budu hrvatske. Nije čudo, ako se nalazi u Belom razmjernom malo starijih ljudi, koji znadu čitati; a koliko ljudi pamte nije ni jedan Beljanin učio više škole. To je najbolje sadašnjeg župnika pa je odveć na Rieku najprije jednog pa onda još dva siromašna Beljanca, koji sada njegovim nastojanjem i zauzimanjem polaze hrvatsku riečku gimnaziju.

Pored svega toga u Belom nije — hvala župniku — nestalo hrvatske svjesti, premda ju steću gospoda iz Cresa, koja su odavna prisiljena za talijancki jezik

širen otuda najprije od mletacke, a kasnije od tršćanske vlade. Osorski biskupi, kako je poznato, nastojahu ukinuti slavensku liturgiju, što im je pošlo dobrohano za rukom. Pod naredbom osorskog kneza Zerolima Zane od g. 1611, kojom se zabranjuje crkvenim bratovćinama, da bilježe račune glogoliskim pismom, te se nalaze da budu pisani unapried talijancki, dolazi podpisan Petrus de Petris i Jacobus Columbus — bez sumnje creska gospoda. Kakov duh oživljuje creske vlastelinće najtježe pokazuje i ovo: sinovi Mojeva prozvaše svoj stan "konec" na creskoj Glavini; Sadova i Solferino! Od tih je ljudi valjda potjecao i creski fratar Nikola Mozes, koji u XVI. vieku bijaše trgovati sa svojim tobožnjim prevodom ar. pisma.

U ono je naše vrijeme govorio cijela Istra pristajala uz protestantski pokret, a iztaknuše so osobito biskup puljski Ivan Vegerar i njegov brat, tršćanski biskup Pavao Petar Vegerar, glasoviti nećnjak žeto Franković (Flacius Hlyricus) iz Labina, napokon Stjepan Istranski Konzul iz Buzeta, koji je najviše radio na književnom polju. Hrvatski protestanti nastojali su, da prevedu na hrvatski cijelo sveto pismo, a nudio je svoj prevod i fratar Nikola Mozes iz Cresa, ali je zato zahilovao malenkost — biskupiju tršćansku ili pićanaku! Medjutim Mozesova prevoda nije nitko vidio, jer ga bez sumnje nije nikada ni bilo. (Konec sliedi).

biti poželje savor; samo 89 valjanib glasova.

Slavenski kandidat dr. M. Laginja dobio je neprotiv i po takvom postupanju izborno komisije kod prvog izbora 93, a kod drugoga 91 nepropornih glasova. Ovoga se dakle ima smatrati, da je zakonito izabran, te neima ni najmanje dvojbe, da će u viška kuća već iz navedenog razloga proglasiti izbor dra. Tomaza Vergottini nevaljanim, a dra. M. Laginja kao zakonito izabranoga zastupnika u smislu zadnjeg odjeka § 3. zak. 12. maja 1873. broj 94. D. Z. L. putem visokoga predsjedništva pozvati, da unidje u carevinsko vijeće.

II. Izborni čin u Vodnjanu.

Pritužiteljji misle, da moraju već ovdje spomenuti, da dotim nije izborna komisija u Kopru, saotječa po većini od slavenskih izbornika, opredjeljeni svoj djelokrug niti najmanje prekoračila, to se na žalost ne može kazati od izborne komisije u Vodnjanu, saotječe isključivo od pristala talijanske stranke.

Ova je izključila bez ikakvog zakonitog temelja kod prvoga izbora dva izbornika slavenske stranke, koji su htjeli glasovati za dra. M. Laginja, i to

1. izbornika Antona Vitasevića pok. Antona iz Marčane (mjestna obcina Vodnjana) pod izlikom, da nije stalno nastojela istovjetnost njegove osobe, pošto nije u njegovoj legitimaciji sveden i njegov nadimak „Carlin“.

Spominjemo omdah evdje, da neima u mjestu Marčani nijednoga drugoga, osim ovoga, koji nosi dodatek pački nadimak „Carlin“, po imenu Antona Vitasevića pok. Antona;

2. izbornika Silijana Antona pok. Ivana iz Marčane pod izlikom, da neima pasivnoga izbornoga prava, pošto je unesen u izbornu listu zajedno sa svojim bratom. Ova izlika je tim manje zakonito opravdana budući da već sama polovica poreza propisanoga Silijanu Antonu i njegovu bratu iznasa godišnice preko 5 for. dotim je kod nas kakvo zajedničko glasovanje izbornika posve nepoznato. Nije se u ostalom pobijalo istovjetnost Silijana Antona, te se neproteže prigovor proti njegovu pravu izbora na koji izgubljeni zakonski propis, poslije ustanovljenja izborne listine (§ 38 lit. c. odj. 2); tim da ga je komisija odbila prekoračila je dakle i u ovom slučaju zakonom njoj propisani djelokrug. Kad i bi se moglo takav postupak izborne komisije smatrati kao posljedice nepoznavanja zakona i kao nevaljano tumačenje istoga, to se njezin postupak kod drugoga izbora mora smatrati za samovoljan i hotimičan povreda zakona.

Pošto je odpala polag računa izbornoga komesara u glavnom izbornom mjestu Poreču kod prvog izbora na svakoga od dvojice kandidata upravo polovica predanih glasova, te usljed toga nastala jednakost glasova za oba kandidata, mislio je on, da valja izvota glasovati to je i naložio, da se opet glasuje.

Ovaj nalog ne bijaše na zakonu utemeljen, pošto se nije moglo nikako postaviti uži izbor, te usljed toga bila bi morala u smislu zadnjeg odjeka § 50 izbornoga reda među obima kandidati odlučiti arečka. (Sliedi.)

Jubilarna izložba u Zagrebu.

„Viesti, koje nam dolaze iz lijepe hrvatske prestolnice o priprava za izložbu, koju priredjuje uz izdatnu pomoć vlade i plemenitu podporu svih občestbeničkih hrvatskih občina i pojedinaca — zaslužno hrvatsko gospodarsko društvo — osobito su zgodne i vesele za svakoga, komu je do časti naše narodnosti i do naše budućnosti.“

Ovih dana primili smo floris izložbe, te smo se uvjerali, da je izložba zasnovana prekrasno.

O tom nas međutim najljepše podkriplejše pisanje stranoga novinstva, koje se bavi tim pitanjem.

Obćenito je mnijenje, da će hrvatska izložba biti na čast našoj zajedničkoj domovini Hrvatskoj.

Veseli nas što smo opasili, da će bosansko-hrvatska zemaljska vlada sagrađiti posebni paviljon Bosne i Hercegovine, da se tako pokate i ona na izložbi posestima Hrvatske.

Na terenu cijele izložbe opredjeljeno je mjesto i za paviljon kraljevine Dalmacije. A kako nam javlja iz Zagreba,

odanle se očekuje, da će biti naša pokrajina ta koljevka hrvatskog naroda — ta kodjer dostojno zastupana, te je odlučio esekutivni odbor vječiti, kako što valja odrediti, da bude posestima kraljevine Dalmacija zastupana posebnim.

Sada pošto se izbori dovršeni i vrijeme ako i kratko, nije osvim omdakle: hvatimo se u kolo i nastojmo, kako da Dalmacija ne zaostane za posestima Bosnom i Hercegovinom.

Rosebnih poziva nije hrvatski izložbeni odbor pravio i niti alae.

Svatke je dakle povraze, kome je do naše narodne časti i do probitaka i napredka u gospodarskom i materijalnom pogledu.

Dalmacija je bogata svadim te se odlikuje mnogim prirodnim darovima. — Uvjereni smo, da bi se mogla dostojno izdati sa zagrebačkoj izložbi, tim većma kad se baš za strahu izložbenoga odbora čini sve i dolazi u susret, da bude naša Dalmacija odlikovana.

Mi smo već jedared pred koja dva mjeseca istakli sve razloge i to odlučne razloge, koji su govorili u prilog, da bude Dalmacija skupno zastupana u Zagrebu.

Nije nužde opetovati ove razloge. Mi slimo, da je dovoljno spomenuti, da nam je dužnost već a narodnog gledišta, da iztaknemo naše narodno jedinstvo na prsvjetno-kulturnom polju, kad nam bo nije moguće na političkom. Za to na rad braco u Dalmaciji. Javite mnogobrojni svoje sa djelovanje na hrvatskoj izložbi u Zagrebu. To sahtjeva u prvom redu naše narodno jedinstvo, a zatim opet i sami narodno gospodarstveni probitci naše pokrajine.

Vrijeme je kratko — na odlučim i savjestoin nastojanjem postići će se mnogo.

Tako spjeljate „Narod“, a mi izrazujemo živu želju, da bi i naša Istra bar nekoliko bila zastupana.

Pogled po svijetu.

Trst, dne 22. aprila 1891.

Austro-Ugarska: Na prvom mjestu današnjega lista donášamo u cilinli izjavu hrvatskih i slovenskih zastupnika na carevinsko vijeće, kojom tumače razloge, radi kojih su stupili u konservativni klub. Pošto bijaše ta izjava jur prevedena iz slovenskih časopisu i tiskana, dobismo ravno iz Beča hrvatsku izjavu, koja je u glavnom posve jednaka onoj, što ju mi donášamo. Iskreno govoreći moramo izjaviti, da nas ta izjava nezadovoljava posve, jer bismo bili radje vidili slovenske i hrvatske zastupnike u samostalnom klubu, ili ako to nije išlo, u klubu českih zastupnika, gdje bi bili bez dvojbe većma na svojem mjestu nego li su sada među Niemci i drugim narodnostmi. Zajedno sa Mladočesi sačinjavali bi bili velik klub od 58—60 zastupnika, a takav klub bio bi čisto slavenski. U izjavi čitamo, da su njekeji zastupnici odlučno zahtjevali ustrojjenje samostalna kluba, a mi se nadamo, da je bio među timi prvi i najodlučniji hrvatski zastupnik Istre g. prof. Spincić, koji se je za takav klub izjavio na skupščini političkoga društva „Edinost“ i koji je onom prigodom žestoko pobijao nazore onih, koji su bili za pristup naših južnih zastupnika u Hohenwartov klub, u kojem se danas sretno nalaze, jer je Hohenwart predsjednik konservativnoga kluba.

Adresni odbor carevinskoga vijeća razpravlja kako da se odgovori adresom na priestolni govor. Niemci lijevičari a na žalost i Poljaci žele, da se adresom odgovori jedino na one točke priestolnoga govora, u kojih se iziču gospodarstveni predmeti, koje će imati, da rieši novo carevinsko vijeće. Ostali slavenski zastupnici kao Klaić, Kaizl, Šuklje itd. zahtjevuju, da bude u adresi spomena i o narodnostnih pitanjih u smislu autonomističkom, o pitanjih, koja tišto napose nas južne Slavene još većma nego li gospodarska. Hrvatski kraljevinski odbor riešio je svoj zadatak sa istoimim nadjar-

skim odborom t. j. prieperno pitanje o razteretnoj zakladi. Op-zicijonalne novine tvrde, da su hrvatski odaslanci i ovoga putz iritivali narodne interese za volju Mađjara odrekav se na štetu svoje domovine prihoda od više milijuna forinti.

Crnagora: Knez Nikola odputovao je ovih dana sa kneginjom Milenom i sa kćerkom, vojvodkinjom Leuchtenberikom paš Pariza, gdje će se kneginja dalje liečiti.

Srbija: Nesretni razkrej Milan ili general Obrenović ostavio je svoju domovinu noseć sobom milijun dinara, što ih je unapried dignuo na račun svoje plaće. On polazi preko Pešte i Beča u Pariz, gdje će imati mnogo prilika, da potraži onaj milijun dinara. Kraljica Natalija reć bi, da se nekani podvrću zaključku skupščine t. j. da zapusti Srbiju, već da čekati dož ju silom odvedu.

Rusija: Veliki knez Vladimir Aleksandrović, mladji carev brat, imenovan je glavnim gubernatorom u ruskoj Poljskoj.

Englezka: Iz Londona javljaju, da se je u Portsmouthu pobunila četvrta pukovnija, koja da bijaše upokorena i odsudjena na zatvor u vojarni. Usljed toga, da se je u rećonom gradu sastalo ratno vijeće, kojemu predjedja sin kraljice Viktorije, vojvoda od Connaughta.

Na rastanku

s istarskim prvakom.

Božansko sunce, koje zemeka čeda Topliinom obdani i svjetliinom dvori, Za goru danka na domaku ejeda, Da nakon ovog se obhoda odmori.

I tvoje, starče, dična glava sjeđa Pećinka treba, umorena sbori, S kieh mnogo rod ti ostavila bjeđa, I kieh svjedj mu sree domoljubjem gori.

I no žali! ta savjesti je jasna Ko ono sunce, što za goru zadje, Da rieć ti bila za rod gramoglasna!

Ta blažen koji prenuv se oda sna, Pod glavom pjesto podložja krasna Saje zahvalao da roć: sree nadje!

Anten Terazin.

Franina i Jurina

Fr. Taraki i porećki krajeli i koritari so jade, da nehodimo k sv. maše va Tar, kako da njih skrbri ni maša ni crkiva.

Jur. Moraju se jedit, zač kada ni našeh ljudi va Tara, nimaju kega šputat i s kim se rugat.

Fr. Vero me nećo tamo dva petka vidit, zač su na nličicu mojoj Luca brhan razdarali, a mane gledaju kako i prasce na sekiru.

Jur. Biš bil malo pametan, da greš meš on, krajeliki smrad, ter imaš doma crkiva pak se tu pomoli Bogu za lipo zdravlje sebi, a za dobru pamet tarakim i porećkim krajelota i koritarom.

Fr. A vero ću tako storit.

Fr. Čuja sam brate Jure, da nisu još plaćeni neki oštari na Poljšćini, ki sa kuhali paćica u vrijeme izbora i napojali naše predance.

Jur. Gevoro ja, da čekaju nekega starca iz Šćinjana, ki je kralj paćica i skral gospodake vince, zač da mora on račun podpaat.

Fr. Pak ću su se i starci predali? Jur. Tako ću si mislel, da samo babe i dica?

Fr. Ala žalostna je, da se prodaje starac, ki će morat za ki ta dan Boga računat.

Jur. Ter to mu dat šarenjaki i krajeli dobar statat.

Fr. Ja, al ti statati nevaljaja tamo gore.

Jur. Te valjat tamo dole.

Različite viesti.

Carevinsko vijeće. Sjednica dne 18. aprila. Na predlog odnosnih odbora, koji su imali ispitati izbore zastupnika, proti kojim ne bijaše provjeda, primaju se valjanimi svi ti izbori. Među njimi dakako da neima dra. Vergottini-a, kojega tobožnji izbor se izruča odboru za legitimacije. — Izabire se predsjednika; a kao takav bijaše izabran osamdesetgodinji starac, al još okretan, Poljak dr. Smolka; za prvoga podpredsjednika ljevičar Niemac Chlunecky, za drugoga konservativac Niemac dr. Kathrein, vrlo jako pravedan, tako da ga Niemci zovu Ehrenslowene (počasni Slovenac) pošto da je jednom slovenske zahtjeve u vijeću zagoravao. Sva trojica se liepo zahtjavaju i obećaje, da će nepristano i prama dostojanstvu kuće postupati. Izbor traje dugo, pošto moradu sami zastupnici jedan za drugim nositi u žaru glasovnice. To vam je cijeli obhod, jako sličan „ofru“ uobičajenom u Kranjskoj. Izabire se onda 12 perovodja, koji pak „perovnevođa“, nego izmjenice čitaju zapianike, predloge, upite itd.; i 9 reditelja, koji imadu nastojati, da bude red, izvanjaki, u saberalici. Priobćuje se pak, da su prišli razni predlozi c. kr. vlade i pojedinih zastupnika, kao i ovih interpelacije. Među prvimi nalazi se proračun za godinu 1891., koji eto već četvrti mjesec prolazi i za koji peti i šest mjesec piata ministar provizorij. Dgobjeno je, da li će se u dvih dojučih mjesecih proračun razpraviti; moglo bi se dogoditi, da se razpravlja zadnje mjeseca godine, za koju se proračun glasuje. Među interpelacijami je i ona Burgstallera, podpisana i od vit. NaBERGOJA glede opetovanih molbenica državnih činovnika i službenika u Trstu prilikom dignuća slobodne luke.

Sjednica 17. aprila. Čitaju se neke interpelacije i molbenice, kao također u prvom čitanju razni predlozi c. kr. vlade. — Odlučuje se ustanovljenje pojedinih saborskih odbora i broj članova u pojedinih. Neki obstoje od 36 članova, neki od 24, neki od 18, a neki od 15. Ustanovljenje odbora i broja članova predlaže izmjenice jedna, obično načelnik, većih saborskih klubova, kaošto se već prije pogovore i dogovore.

Učiteljski savez. Idućih duhovskih blađdana sastati će se u Trstu slavenski pački učitelji i učiteljice iz: Korneke, Stajerke, Kranjske i Primorje, da se posavjetuju međusobno i pozabave. Računa se, da će ih doći 250—300. Dolazak u Trst opredjeljen je u subotu prije pođne, jer će biti istoga dana na večer koncert u krasnom vrtu „Bergora“ pod samim kaštelom. U nedeljnu jutro u 8 sati biti će skupna pjevana misa kod sv. Antona novoga, poslije sv. mise učiteljska konferenca a kasnije skupni objed.

Tom prigodom doći će u Trst mnogo učitelja i učiteljice, koji nisu još Trsta vidjeli. Jer je pako stanarina i živež u Trstu prilično skup a učiteljska plaća manena, molli odbor za doček gostova sve slavenske obitelji u Trstu, da bi izvolile uzeti na stan dne 16 i 17 maja po koju učiteljicu ili učitelja. Koji se kani odavrti tomu rođoljubivomu pozivu, neka to prijavi načelnu uredništvu ili uredništvu „Edinosti“.

O „triumfalnom“ putovanju zemaljskoga kapetana g. M. dra. Campitella po pazinkom političkom kotaru čitamo u posljednjem broju glasila zemaljskoga odbora u Poreču slavno „L' Istria“ kohl amješnih toli prestodnišnih crtica, koje bismo rado probilišiti našim čitateljem, da nam to prostor lista dopušta.

Žalimo što nije donio porećki listić i popis svečanoga razstanka a u čijem imenu Lindara, što bi bilo bez dvojbe u velike razveselilo g. kapetana! U ostalom kad su to u Poreču propustili, učinili čemo mi svoja dužnost, te probišiti iz vjero-dostojna izvora u budućem broju viest o tom „razstanku“ kojeg će se pak bar naš čitatelji nasvijati.

Iz Brage moćbeničke pišu nam 20. aprila. Jošta de komeć t. mj. otvorca je najčejaj za moćbeničku šup: Keja se

velečasna gospoda za istu molila ili kane moliti, još je nam nije poznato. Niti nam imamo nijednoga na misli, nego čekamo mirne duše gospodu molitelje. U petak dne 17. t. m. došlo je u Drugu mladi Sokrat, zanatno postolar, a u najavioj vrijeme trgovac iz Mošćenica, te je odjedno u krčmi „Al torrente“ donesao sobom nekakvu vrat molbenice ili protesta. Kamo se to odposlao, neznamo, na govori se, da u tom spisu stoji crno na bielom, da nam se pošalje amo župnika, za kojega neznamo hoće li ga puk. Mladi Sokrat kupio desetak svojih vjernih u dočnu krčmu, koji se tu podpišale. Govori se da pačda, da su se podpišale nekako djeća samo da bude više papiša. Ovaj pisakčić u druga sela nije osudio poći, jer je predvidjao što ga čeka, dočim se je u Dragu odvažio, jer dino ovdje imade par svojih privrženika, kojim je crkva deveta briga, kao što je i u domu.

Mi ne ne šćidimo ovomu čovjeku, jer znamo, da je njemu jedina svrha mutiti narod, nego se šćidimo onomu svećeniku, čestitomu rodoljubi, koji da je ovlastio ako u istinu jest) tog čovjeka, našeg narodnog protivnika, da za njega radi. Ako se želio dočiniti gospodin postati našim župnikom, mogao se je obratiti na narod čina njegove pravke, a nipošto pako na zloete nam neprijatelje naroda i jezika. Ako se daje dakle ma koji svećenik u svoje ruke, tad moramo suditi, da nam je i on narodni protivnik kao i onaj, koj ga preporuča. Konačno poručamo našem Sokratu, da ovdje jedino narod ima pravu birati župnika, kao što će ga i izabrati na dan izbora, koga bude njegova volja, a nipošto onoga, koga predlože talijanske podrepnice i njihovi agitelji.

Glavna skupština Odbor „Hrv. čitaonica“ u Ružetu razaslije poziv svojim članovima na glavnu skupštinu, koja će se održavati dne 28. t. m. u 5 sati popljuje podne u društvenih prostorijah sa sličićim dnevnicim redom: 1. Nagovor predsjednika. 2. Izvješće tajništva i blagajnikova. 3. Izbor novoga odbora. 4. Inj predlozi. — Buzet, 17. aprila 1891. — Za odbor „Hrvatske čitaonice“: dr. Mate Trinajstić v. r., predsjednik.

Iz Kopra pišu nam 20. t. m. Sveta vjera nći nas, da jedan drugomu oprostito ako želimo, da nam bude oprošteno. Liepo je to i dočini amo se toga držati, jer to se zapovijeda. Ali kada nam se povratno i proračunano nanašaju, uvriče i svinjne, tada zaostaje dočiniti kaznu od Boga i ljudi. Takovi sločnici, osobito politički, jesu naši susjedi Talijani. Oni znadu i priznaju (kad su sami) na koji se način poslali svog zastupnika u Beč; nijim je najbolje poznata njihova slava, da je sam oni nazivati moraju „sramotnom“. Pa ipak pokraj svega toga oni se ne kajju, nego neprekidno lupaju u svojih norinah na nas Slavene. Pa šta više, svoj gojvet najviše izlijevaju na svećenike, nazivajući ih svakojakimi pogrdnaimi imeni. Tko je uzeo u ruke broj 16. „Naše Sloge“ od ove godine i pročitao članak „Očitovanje“ na koji su se podpišali „Slavenski istarski svećenici“, taj nije mogao drago nego od toga zasapiti: „Bože! čuješ li izpovied nesik svećenika, hoćeš li ih pogledati? Hoćeš li im u pomoći biti, kao ti mogući sam vlast ljute talijanske npravde na ovaj polučačnog slaver“ naroda“.

Očitovanje njihovo sasvim je umjerenio, jer se drži zakona crkve i svoga uzvišenoga svećeničkoga zvanja. Kao svećenici, nisu mogli drugačije da pišu, već držati se svoje onosti i pomirlivije struje. Kažu nam, ostalima, da jako su svoje stado potresali, da ih je na to prinudili njihova politička dužnost. Nego osim toga pripadaju ih je i čovječanska dužnost. Jer naši podrepnici nemilostno odirahu biedne tjelesa dječji im novaca a trostruko nazad privući, ubijajući im tjelesnu moć, moć im teški radom, a što je najgore, prilikom tom nazivljahu ih „svojimi podrepnici“. Jedino što je još manjako jest to, da ih na javnoj dražbi prodaju. Ne znamo, da li se nebi i takovih među njima našlo, da im svećenici na put ne ostavljaju i nedodaše im maha, da dalje biedni slavenski narod. Svećenik je na to pred očima Talijana najgore stvojen, jer on jim je zasjeo na put i prepravio prevarno račune. Eto dakle, radi toga što svećenici poučavaju svoj narod, da ide putem sreće svoje, da sa kloni onaj, koji su ga odavno moralno i materijalno ubijali, danas oni pred timi talijanima izgledaju kao „sajerajni dječak ovoga svijeta“. Ali sva pisakiranja talijanskih novina, sva razmetanja njihova, ustrajali jesu slavenske svećenike, nego to će im još više dati volje i snage, da nekluom duhom, nego da danom i noću neumorno poučav-

raju svoje stado, da ide putem, koji će ga do sreće i spasenja dovesti. Zato taj naš narodo mučenički, pak si zapamti: Dosta je pod jarmom talijanskih stenjaio, dosta si robovao, probudi se iz mrtvila tvoga. Došlo ti je doba, kada možeš samo ako hoćeš, da sa sebe stresiš ljute lance, s kojima si bio okovan. Slinaj svoje svećenike, koje je slavenska majka rodila i koji će Slaveni, kao i ti, umrieti. Njihove savjete slušaj, njih za vodje svoje priznaj. Sve ono što ti oni reku, to im ispunji i onda znaj, da nećeš više robovati, nego da ćeš slobodnim duhom dišati. Njih se dakle drži, njih poštuji više svega, pak te sreća nimoći neće, što ti od svega srca želi tvoj Drasko.

Na opozit papiš! U nekih prodajah duhana raspapiraju se papirići za smotčice, a osigora tih papirića stuje dvie spejane ruke i nadpis „Pro patria“. Loši su papirići, a po svoj prilici je to porez udareo od bivšeg „Pro patria“ na papišće. Tko je dakle naš, nek skupuje takvih papirića, jer bi radio na štetu svoga zdravlja i narodnosti.

Popis pučanstva na otoku Krku. Pribućujemo nekoje podatke od netom obavljenog popisa u razmjerju prema onom izvršenom u godini 1880. u pojedinih občinah.

Občina	Talijani		Slovenaci		Nijemci	
	1890	1880	1890	1880	1890	1880
Barka	8664	8007	8936	8428	13	4
Dobrnj	3164	8100	4928	1	1	1
Dubalnica	3748	3206	3858	31	6	4
Krk	1005	2037	308	1440	14	16
Omislalj	2009	2296	2210	1	2	1
Puna	2187	2706	2181	8	1	1
Vrbnik	2177	2308	2308	1	1	1
Ukupno	18280	19371	19371	1000	31	30

Po tom izkazu je prirasta pučanstva u Barki 6.63%, u Dobrnju 9.28%, u Dubalnici 6.67%, u Krku 6.33%, u Omislju 9.07%, u Puntu 24.59%, a u Vrbniku 9.08%. Na cijelom otoku prirast iznasa 9.5%. Urosok tako malenom prirastu u svih občinah, izim u puštarskoj, jest taj, što je mnogo starieta išle u Ameriku ili se nahodi po moru. Običnom na obćevni jezik godine 1880. hrvatsko je pučanstvo iznalo 90.5%, a talijansko 9.2%, dočim polag popisa od godine 1880. hrvatsko pučanstvo iznasa 92%, a talijansko 7.6%.

Izpraznjene župe u porečka-paljskoj biskupiji. Često primamo tužaljke od našega puka one biskupije, što nemaju stalnih pastira, i od svećenika, što nemogu doći do stalnoga mjesta, već su gonjeni od nemila do nedraga po miloj volji svietiskih i crkvenih mogućnika. Današnji nadpastir one biskupije drži se načela, da neće imenovati nijednoga svećenika župnikom, dok ga ne poznajemo avratrano t. j. dok nepoznaš njemu svoj izpit, da se odriče naroda i narodnosti svoje — ako je slavenske krvi. U šest godina popunjena bijaše jedna jedina župa, a i zato popunjeno je kaje se bez dvojne previsti biskup, jer dočini gosp. župnik nepuše u knjiško-talijanski reg. — Nepopunjeno župah — tad imade sposobnih svećenika — nanaša se škoda ne samo svećenstvu, nego i samomu puku. Ovaj, neimajući stalnih pastira, već samo prolazno li putujuće svećenike, koji su danas ovdje, sutra ondje — kako se već prohtije kojoj uplivoj osobi protivne nam stranke — nemože imati prava ljubavi, odanosti i poštovanja do čovjeka, koga mogu svaki vjeter odpuhnuti. Jedva se takav svećenik pričući puku i prilagoditi njegovim običajem i obratno, eto mu dekrete, da se seli u druge kraje. Nu još veća je škoda za takve nestaline ili putujuće svećenike. Po mnogoljetnoj nauči stupi u službu većinom sa praznom kesom. Jedva se udomačio na jednom mjestu, već se mora spremati za drugo. Timi promjenami nescamo, da se nemože materijalno pokopati, već se događa dapače često, da se mora i šteti. Kad je već jednom učinio župnički izpit, očekuje nestajivju, da se njegovo stalno nastani, da si poboljša

materijalno stanje i da učiva onaj komad kruha, što no mu ga inače pokvaren svijet obćeno pelinom okvati, na miru. Jer je pako hvala Bogu malo naših svećenika, koji bi položili spomenuti jur politički izpit dobriim uspjehom, događja se, da ostanu župe izpraznjene, a naši svećenici putuju od mjesta do mjesta, baš kako govori av. pisom o apustolih. Danis tužbe našega puka i svećenstva bez razlozine neka govore sliedeće činjenice o izpraznjajk župah u onaj biskupiji:

U dekanatu puljskom izpraznjene su župe: Premantura, Pomer, Medulin, Altura, Montić, Lavariča i Stinjan.

U dekanatu labiaskom: U Labinu manjkaju tri kanonika i dva kapelana, u Plominu župnik i kapelan.

U dekanatu metovonskom: Katišter, Sr. Ivan od Šterne, Višinada (ovdje nema ni kapelana) i Labinjci.

U dekanatu vodnjanskom: Baržana, Šaina i Jurčić.

Dekanat kanfanarski: u Sanvincenati župnik Talijan a 3000 hrvatskih župljana otiša svećenika.

Dekanat porečki: Šoškulin i Gradina — bez pastira a Fontane bez župnika.

Dekanat rovinjski: Balu i hrvatska kapelanja Kraed.

Pomislamo li sada, da raste ovo malenoj biskupiji, od samo 60 župa, godinice broj izpraznjenih župa, to ćemo do mala dočekati, da neće biti nijednoga hrvatskoga župnika u onaj biskupiji, kako se ima sada nijednoga kanonika našega jezika, preuda je u toj biskupiji dvie trećine pučanstva hrvatskoga jezika.

Svećenike slavenske krvi čekaju crndani u porečko-paljskoj biskupiji, al oni će uztrajati na mukotopnom putu na slavu Boga i na spas rodu!

Talijanska divljakstva u Istri. Grad Opatelj doživio je dne 15. t. m. neizbivisu sramotu. Gradjanj optaljski izdali su sami sebi svjedočbu sramotstva — svjedočbu grdnio bezobraznosti, razpustenosti i razuzdanosti. Uz ljage, koje su do sada njihova prsa resile, naprtli su na sebe opet jedna nova, koju nije kadra da opere svo voda optaljskih kaljuža. Privikli činom, koji se protiv krieposti, pravici i zakonu, nanašeni podim, gnusnim činom, koje mora izbjegavati svaki iola naobraženi narod — djelom pred kojimi bi povrenila i najprostija ulična fakinaža i kojim je našo teško para ni u istih divljaka — nastoje kao za okladu da izvedu što brutalnije čino proti hrvatskim svećenikom. Paklenska čina i mržnja, koju goje u svakom srcu proti svemu što diše hrvatskim duhom, postigla je 15. t. m. svoj vrhunac. Divlji napadaji na svećenike hrvatskog roda i jezika u Opatlju nisu čitateljem „Naše Sloge“ ništa novoga — dosta da spomenemo imena: Jelusić i Šćulca. Nu ipak su rovi napadaj na svećenstvo hrvatskoga dekanata optaljskog dne 15. t. m. nadmašuje bez drojke navale na gg. Jelusića i Šćulca, budući bijaše zadnje podlo djelo izvršeno po bielom danu u gradu Opatlju i pošljuje velike priprave od cieleh 5—6 dana — dakle ne iznenađa.

Refrenog dana bijahu naime dočekani u Opatlju od gradjana svakog stališa i dobe naši svećenici: preč. g. Bottegara, dekan optaljski i č. g. Stefanutti, župni pravitelj Šterne, svaki zasebice: paikanjem, zviždanjem, urlikanjem, grđenjem — napadajući blatom jedan i drugi, a posljednji i kamenjem. Da su se imali svećenici ovog dekanata sakupiti dne 15. t. m. u Opatlju kod veleč. gosp. župnika Ivčića, znali su gradjanj optaljski već 5—6 dana prije. Da zapriče njihov dolazak u Opatlj razniali su glas po cijelom dekanatu, da će bit gori rečeni svećenici ispadnuti. Po gradskih zidnah bijahu dan prije toga prišti plakati sa napisom: „Non veleno preči croati a Portole“. Obćinsko glavarstvo obavijestilo je službenim putem veleč. g. župnika Ivčića, da javi svećenikom nek ne dolaze u Opatelj i da čini njega odgovornim za sve što bi se moglo njima dogoditi. Obćinski glavar Zonta zaniekao je sakupljenom svećenstvu audijenciju u obćinskom uredu, gdje mu se je kanilo svećenstvo predstaviti in corpore, da ga pozdravi i da prosvjeduje pro. i uvričeds, nanesenim gori rečenim svećenikom. Nu obćinski glavar odgovorio jednostavno pismom, da ne prima nikoga, jer da bi se moglo pri dolasku ili odlasku u obćinsku zgradu komu što dogoditi. Obćinski glavar znao je dakle već unapred, da se proti svećenstvu nešto pripravlja, pa nije imao toliko volje ili spira, da zapriče svaki izgred ili nije htio zatražiti pomoći kod c. kr. žandarstva u Motovunu. Pri odlasku iz Opatlja, dakle na 6 sati u večer bijaše svi svećenici deseti se u Opatlju, njih 6 sa brojem opeta na vratih grada pozdrav-

ljeni sa psikanjem, urlikanjem, grđenjem, vikanjem: „Fuori il Decano“, fuori il Parroco di Šterna“, a kod pokopališta nedaleko od grada napadnuti gradom zemlje.

O tom divljakstvu napadaje bijaše već obavješteno c. kr. namjesništvo u Tistu i c. kr. kot. kapetanat u Poreču — a upozornjeno i ovim putem opć. rečene oblasti i činimo odgovoras istem: za svaki daljnji napadaj. Toliko nam znaoje i sl. obćinstvu nek si i ono o toj svoj sud stvori. Na isti predmet ćemo se opeta povratni u jednom od budućih brojeva.

Hrvatsko pripomoćno društvo u Beču. Primali smo ovih dana izvješće ovog za služnog našeg društva za godinu 1890. Iz istoga crpimo sliedeće brazde, koje nam predstavljaju stanje i delovanje ovog društva, dostojna najvilje podpore svih svietnih hrvatskih sinova: Zadaći i hrvatskom stanaju našega društva nastojali smo udovoljiti i ove godine uzdržavajući utočiste (asil), u kom davasmo sedmorici hrvatskih djaka besplatno stan, ogriev i rasvjetu, davajući nadalje u koliko mogućno i novčane podpore, te zajmove u svrhu plaćanja naukovine ili pristojba za stroge ispite. Tim je darežljivta ruka hrvatskog naroda našim posredovanjem mnogomu omogućila, da svrši svoje nauke, da je sada revan i svježtan radnik u odabranom si zvanju, da je povrh svega visoko držiči stieg hrvatsva, odlučni zastupnik ideje: Hrvatska Hrvatinia, i da je odričeti protivnik svakomu nastojanju, koje hoće da omlitavi hrvatsku svršet u korist tudjinstva. Naše je društvo i ove godine uspjevalo. Imovina se družvena od 3997 for. i 78 nvt. na 4228 for. i 33 nvt. dakle za 230 for. i 55 nvt. umnožila; mi smo mogli za utočiste potrošiti 495 for. 45 nvt., podpora razdieliti for. 382.50, a zajmova dozvoliti for. 385, svega for. 1235.95. Nu teškoim je boli odbor, podupirući najbiednije, često morao rad nestaće sredstva odbijati temeljite molbe. Hrvatskomu djaku siromaku nije moguće ovdje u Beču naći njegovoj naobrazi i budućem mu zvanju odgovarajuće privrede, od nikud pomoći, čiti ga bieda i svaka nevolja, glad, grdni glad mora da stabi njegov mar baš u najodolniji vrieme priprave za buduće zvanje. Plemeniti štitnici našega društva neka nam i u buduće ne uzkrate svoje pomoći, neka nam pribave nove prijatelje. Blagodarnišću spominjemo, da nam je slavni sabor kraljevine Dalmacije i za godinu 1890. dozvolio pripomoć od 100 forinta; iskrenu zahvalnost prinosimo dičinomu redu hrvatskih odličnjaka, zavoda i obćina, kojih imena reče spise naših darovatelja. Blagodarnišću spominje zato naše društvo imena gosp. Gjuro grafa Jelusića, Rafa kneza Pucića, Franje baruna Filipovića, dvorskog savjetnika i sveučilišnog profesora Dra. Vatroslava Jagića, načelnika Dra. Milana Amrusa, dvorskog savjetnika Ivana Bartolovića. Iskrenom zahvalnošću spominjemo zastupnike na prošlom caravinskom vijeću Dr. Mihovila Klaića, Dr. Dinka Vitezića, prof. I. V. Perića i Lovru Borićca; slavna zastupstva obćina grada Zagreba, Petrinje, Trpuzja, Opuzena, to slavna ranateljstva sriemskog štediioničkog diemskog i eskoptnog društva u Vukovaru, starokuvorske štediione, varazdinške štediione hrv. komercijalne banke u Zagrebu i osiguravajuće zadruge „Croatia“ u Zagrebu. Za god. 1891. primismo od slavnog ranateljstva prve hr. štediione u Zagrebu veleznatni dar od 100 for., koji će se u izvještau za nastajuću godinu izkazati. Osobita nam je dužnost zahvaliti se rodoljubitvom hrvatskom novinstvu, imenice slavna uredništvo: „Hrvat-ke“ i „Obzora“ u Zagrebu, „Narodnog lista“ u Zadru, „Naroda“ u Splitu i „Naše Sloge“ u Trstu, to onoj gospodi, koja su izvoljela sabirati prinose za društvo, naročito gospodi: Jurju Blankiniu uredniku „Narodnoga lista“ u Zadru; dr. Boži Perićicu, liečniku u Šibeniku; dr. Josipu Aranzi u Zadru; Mati Stojkoviću u Dubrotniku; Andriji Č. Saiou u Vodicama; Drag. Biferu, odrijetniku u Osijeku; te sveučilišnim gradjanom u Beču: Josipu Šafo, slozofu; Nikoli Andriću, slozofu; Pavlu Šiđjederu, medicinaru; Pavlu Topaloviću, medicinaru; Vilimu Božičeviću, medicinaru; Velimu Panen, pharmacistu; Stavi Mravaku, medicinaru; Franji Mavru, pravniku; Bogoslavu Kosoviću, slušatelju ammarstva; Stjepanu Popoviću, veterinaru i Ivanu Zakonu, pravniku iz Medulina u Istri. Mi naše društvo i nadalje stavljamo pod zaštitu ljubavi hrvatskog naroda k svojoj omladini, nadi i jamstvu bolje budućnosti. — Odbor hrvatskog pripomoćnog društva u Beču.

Lutrijski brojevi

Table with exchange rates for Trieste, Ljubljana, Budapest, Prag, Lavar, Hermanstadt, Innsbruck.

Marijaceteljske želatinske KAPLICE. Pripravljeno u ljekarni...

FILIJALKA c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

Novci za vplaćila. V vrata papirjih na 4-dnevni odkaz...

Nakazance. Na Danaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Troparo...

Uložki u pohranu. Spreznjamo se u pohranu vrednosti papirji...

Put u Ameriku. ZA NEW-YORK, CHICAGO, SAN FRANCISCO...

Konkurs „1891“ 2 gl. 65 kr. Najfinejša žepna ura!

Konkurs „1891“ 2 gl. 65 kr. Najfinejša žepna ura! ZASTONJ...

Proletna liečitba. Čaj „Tisue cvstja (Millefiori)“...

Nova panorama RAZLIČITIH PREDMETA. Ulica St. Lazaru br. 1, (Kvta Salam)...

Radionica čimca (Tappeziere) G. ANTONA BUJASIC-A. Ulica Mude Vecchia br. 3 u Trstu...

LJEKARNA A. KELE R nasljednici Rondolini utemeljena godine 1769. Trst, Via Riborgo br. 13.

IMPOSTUDEM! Plemićem, visokim osobam, vlastnikom kuća i posjeda...

DROGERIJA na veliko i malo G. B. ANGELI TRST. Piazza della Legua br. 1.

Prodaje se Dućan i magazin, ulica: Andrassy-Fiumara br. 423 na Rieci.

Tvari za odjela. Peravina i Doaking za visoko srećenstvo; propisane tvari za c. kr. činovničke uniforme...

Ivan Chero skladišće i tvornica muzikalnih nastroja sa popravci i zamjenami.

IMPOSTUDEM! Plemićem, visokim osobam, vlastnikom kuća i posjeda...

Dr. Oskar pl. Fischer. Jječnik-kirurg-operater. Ambulatorij za izravnanje kostih i za čvrjenje...

Kneipp u hrvatskom prevodu. Našom je skladom upravo izišlo: Moje liječenje vodom.

Ivan Chero skladišće i tvornica muzikalnih nastroja sa popravci i zamjenami.

Petar Braid mehanički kovac. prodava hrvatske strojeve uz sliedeca ciena: